

॥२॥३॥४॥५॥६॥७॥८॥९॥१०॥११॥१२॥१३॥१४॥१५॥१६॥१७॥१८॥१९॥ इतिशांति० आप० नै० भा० षट्पंचाशदधिकशततमोऽध्यायः ॥१५६॥ ॥ ७॥ ततइति ॥१॥२॥३॥४॥

नारदउवाच हिमवत्पृष्ठजःकश्चिच्छाल्मलिःपरिवारवान् ॥ बृहन्मूलोबृहच्छायःसत्वांवायोऽवमन्यते ॥ २ ॥ बहुव्याक्षेपयुक्तानित्वामाहवचनानिसः ॥ नयुक्तानिमयावायोतानिवक्तुं तवाग्रतः ॥ ३ ॥ जानामित्वामहंवायोसर्वप्राणभृतांवरं ॥ वरिष्ठं च गरिष्ठं च क्रोधेवैवस्वतं यथा ॥ ४ ॥ भीष्मउवाच एतत्तु वचनं श्रुत्वानारदस्य समीरणः ॥ शाल्मलितमुपागम्य क्रुद्धो वचनमब्रवीत् ॥ ५ ॥ वायुरुउवाच शाल्मलेनारदो गच्छंस्त्वयोक्तो मद्दिगर्हणं ॥ अहंवायुः प्रभावं ते दर्शयाम्यात्मनो बलं ॥ ६ ॥ अहंत्वामभिजानामि विदितश्चासि मे द्रुम ॥ पितामहः प्रजासर्गं त्वयि विश्रांतवान् प्रभुः ॥ ७ ॥ तस्य विश्रमणादेष प्रसादो मत्कृतस्तव ॥ रक्ष्यसे तेन दुर्बुद्धेनात्मवीर्याद्दुर्माधम ॥ ८ ॥ यन्मां त्वमवजानीषे यथान्यं प्राकृतं तथा ॥ दर्शयाम्येष चात्मानं यथामांनावमन्यसे ॥ ९ ॥ भीष्मउवाच एवमुक्तस्ततः प्राह शाल्मलिः प्रहसन्निव ॥ पवनत्वं च मे क्रुद्धो दर्शय आत्मानमात्मना ॥ १० ॥ मयिवै त्यज्यतां क्रोधः किं मे क्रुद्धः करिष्यसि ॥ न ते विभेमि पवनयद्यपि त्वं स्वयं प्रभुः ॥ ११ ॥ बलाधिको हं त्वत्तश्च न भीः कार्या मया तव ॥ ये तु बुद्ध्या हि बलिनस्ते भवंति बलीयसः ॥ १२ ॥ प्राणमात्रबलायेवैनैव ते बलिनो मताः ॥ इत्येवमुक्तः पवनः श्वइत्येवाब्रवीद्वचः ॥ १३ ॥ दर्शयिष्यामि ते तेजस्ततो रात्रिरुपागमत् ॥ अथ निश्चित्य मनसा शाल्मलिर्वातकारितं ॥ १४ ॥ पश्यमानस्तदात्मानमसमं मातरि श्वना ॥ नारदे यन्मया प्रोक्तं वचनं प्रतितन्मृषा ॥ १५ ॥ असमर्थो ह्यहं वायोर्बलेन बलवान् हि सः ॥ मारुतो बलवान्नित्यं यथा वै नारदो ब्रवीत् ॥ १६ ॥ अहं तु दुर्बलो न्येभ्यो वृक्षेभ्यो नात्र संशयः ॥ किं तु बुद्ध्या समो नास्ति मया कश्चिद्बलनस्पतिः ॥ १७ ॥ तदहं बुद्धिमास्थाय भयं मोक्ष्ये समीरणात् ॥ यदि तां बुद्धिमास्थाय तिष्ठेयुः पर्णिनो वने ॥ १८ ॥ अरिष्ठाः स्युः सदा क्रुद्धा त्ववनान्नात्र संशयः ॥ ते तु बालानजानंति यथा वै तान् समीरणः ॥ समीरयति संक्रुद्धो यथा जानाम्यहं तथा ॥ १९ ॥ इति श्रीमहाभारतेशांति० आप० पवनशाल्मलिसंवादे षट्पंचाशदधिकशततमोऽध्यायः ॥१५६॥ ॥ ७॥ भीष्मउवाच ततो निश्चित्य मनसा शाल्मलिः क्षुभितस्तदा ॥ शाखास्कंधान्प्रशाखाश्च स्वयमेव व्यशातयत् ॥ १ ॥ सपरित्यज्य शाखाश्च पत्राणि कुसुमानि च ॥ प्रभाते वायुमायां तं प्रत्यैक्ष तवनस्पतिः ॥ २ ॥ ततः क्रुद्धः श्वसन्वायुः पातयन्वै महाद्रुमान् ॥ आजगामाथ तं देशमास्ते यत्र स शाल्मलिः ॥ ३ ॥ तं हीनपर्णपतिताग्रशाखं निशीर्णं पुष्पं प्रसमीक्ष्य वायुः ॥ उवाच वाक्यं स्मयमान एवं मुदा युतः शाल्मलिमुग्रशाखं ॥ ४ ॥